

Fredericia Kommune
Gothersgade 20
7000 Fredericia
Att.: Natur og Miljø

Afgørelse om vandløbsrestaurering af Ullerup Bæk st. 845 m til st. 1.830 m.

Fredericia Kommune ønsker at forbedre et bynært naturområde langs Ullerup Bæk ved Ullerup Enge og Thygeminde. I den forbindelse ønsker kommunen af genskabe mere naturlig hydrologi i området, så naturen og biodiversiteten forbedres i området. Området er i dag udpeget til rekreative formål i gældende kommuneplan, hvor der del af området er udpeget potentielle naturområder og særligt værdifuld natur.

Sagen behandles efter vandløbslovens § 37¹ og naturbeskyttelseslovens³ §3.

Afgørelse

Fredericia Kommune meddeler i henhold til § 22 i Bekendtgørelse om vandløbsregulering og -restaurering m.v.² jævnfør vandløbslovens¹ § 37 tilladelse til vandløbsrestaurering af 985 m lang strækning af Ullerup Bæk.

Fredericia Kommune meddeler samtidig dispensation fra naturbeskyttelseslovens³ § 3.

Vandløbsrestaurering skal gennemføres på følgende vilkår:

1. Vandløbsstrækningen skal etableres som beskrevet under afsnittet projektbeskrivelse.
2. Det skal i forbindelse med vandløbsrestaureringsprojekter sikres, at alle dræn på projektstrækningen forsat har frit udløb, således at deres funktionalitet bevares.
3. Det skal sikres at udvaskning af sand, grus, sten og jord begrænses mest muligt under og efter anlægsarbejdet.
4. Færdsel med maskiner på arealerne omfattet af naturbeskyttelseslovens³ § 3 må ikke anledning til tilstandsændringer på arealerne.
5. Der skal anvendes køreplader, hvor det er nødvendigt bl.a. steder med blød bund og hen over kabler.

17. september 2025

Doknr.
25-13326-28

Sagsnr.
25-13326

Gothersgade 20
7000 Fredericia

CVR:
69116418

Kontaktperson
Stine Ellen Paulsen
T: 25 51 27 55
E: stine.paulsen@fredericia.dk

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1217 af 25. november 2019 Lov om vandløb

² Bekendtgørelse nr. 834 af 27. juni 2016 om vandløbsregulering og – restaurering m.v.

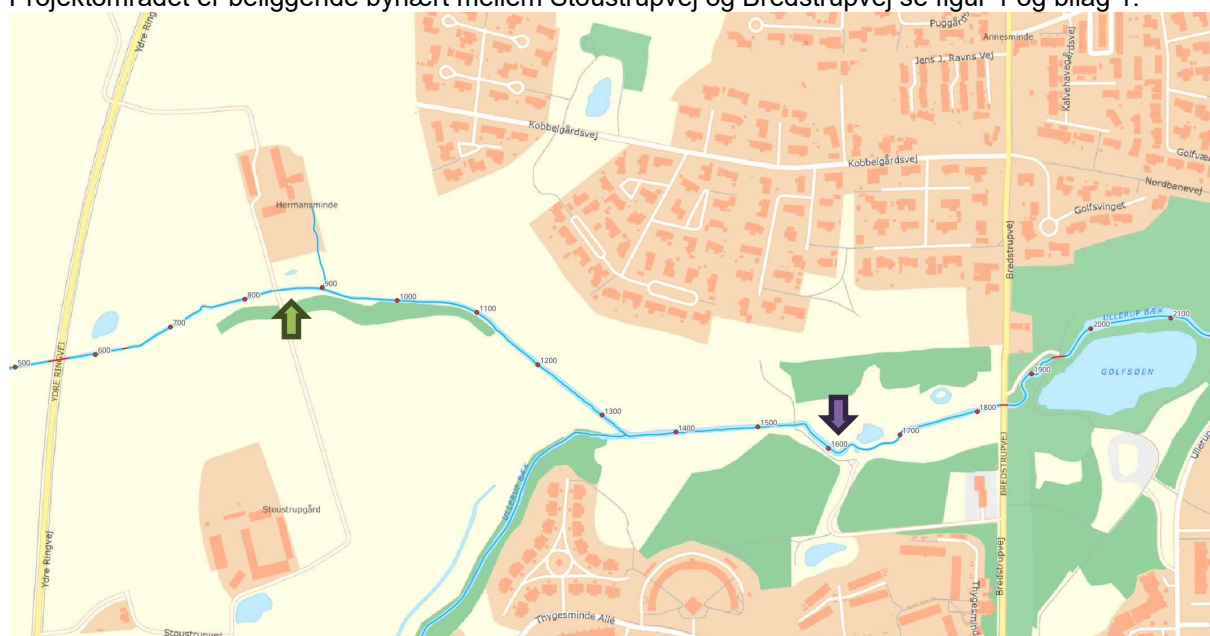
³ Lovbekendtgørelse nr. 927 af 28. juni 2024 Lov om naturbeskyttelse

6. Der må udelukkende udføres terrænskrab, som angivet på bilag 4. Materiale skal anvendes til opfyldning af det eksisterende vandløbstrace.
7. Hvis der under anlægsarbejdet stødes på ting, der har arkæologisk interesse, skal arbejdet straks stoppes og museet skal kontaktes (tlf.: 76 81 31 00 eller e-mail: museerne@vejle.dk)⁴.

Vilkårene er stillet for at sikre, at der tages højde for, at vandløbets miljø og omgivelser ikke beskadiges, og at vandløbet og dets omgivelser sikres mod unødige skader under anlægsarbejdet.

Baggrund

Projektområdet omfatter en delstrækning af Ullerup Bæk mellem nuværende st. 845 m til 1.630 m. Området består primært af natur- eller græsarealer og der er langs randen af området flere offentlige stier. Projektområdet er beliggende bynært mellem Stoustrupvej og Bredstrupvej se figur 1 og bilag 1.

Figur 1: Oversigtskort med placering af projektområdet ved Ullerup Bæk. Starten af området er angivet med grøn pil og slutningen af området er angivet med lilla pil.

Projektbeskrivelse

Ullerup Bæk restaureres på strækning mellem st. 845 m til st. 1630 m (regulativstationering), hvor vandløbsbunden hæves på to delstrækninger i det nuværende trace, mens strækningen mellem st. 978 m til st. 1.548 m (regulativstationering) forlægges ud i engen og genslynges både nord og syd for den nuværende Ullerup Bæk – se bilag 4 samt nedstående tabel 1. Således vil den restaurerede strækning få et mere terrænnært forløb gennem engen.

⁴ Lovbekendtgørelse nr. 358 af 8. april 2014 Bekendtgørelse af museumsloven

Regulativ station (m)	Projekt station (m)	Ny bund (m DVR90)	Fald (‰)	Bundbredde (m)	Bemærkning
850	850	13,86	*	*	Eksisterende bund
			3,8	0,7	Bundhævning
918	918	13,60	*	*	*
				Ø900 mm	Eksisterende rørbro hæves
920	920	13,60	*	*	
			1,7	0,7	Bundhævning
978	978	13,50	*	*	Forlægning start
			4,1	0,7	
-	1.420	11,80	*	*	
			1,8	0,7	
-	1.437	11,77	*	*	Tilløb til Ullerup Bæk
	1.520	11,54	2,8	0,8	Etablering af vadested
-	1.600	11,31	*	*	
-	1.665	10,80	7,9	0,8	Stensikring af bund og sider
1.548	1.703	10,50	*	*	Forlægning slut
			8,5	0,8	Bundhævning
1.584	1.750	10,10	*	*	
	1.752	9,88	-	-	Nuværende sandfang. Bundkoten er angivet ud fra regulativ ikke sandfangs bund.
	1.761	9,88	-	-	Nuværende sandfang. Bundkoten er angivet ud fra regulativ ikke sandfangs bund.
1.597	1.763	10,12	*	*	
			9,4	0,8	
1.630	1.789	9,88	*	*	Nuværende bund

Tabel 1: Angivelse af overordnede dimensioner indenfor projektområdet i forbindelse med forlægning af Ullerup Bæk. Bemærk, at der i tabellen også er angivet fremtidige niveauer for strækninger hvor der sker bundhævning.

På strækningen af Ullerup Bæk st. 850 m til st. 978 m hæves vandløbsbunden i det nuværende trace med op til 0,6 m i st. 978 m ved udlægning af sten (75% nøddesten Ø16-32 mm og 25% singels Ø32-64 mm). Opfyldningen sker ikke som et jævnt lag, men udlægges gradvist og skal understøtte vandløbets naturlige udformning, så der dannes variation i strømningsmønsteret med høller og stryg. Stenmaterialet udlægges i hele vandløbsbredden en gydebanke, hvor dette er muligt i den opstrøms del af vandløbet. Hen over gydebanken etableres der et fald på 5-6‰.

Ullerup Bæk genslynges i et nyt ca. 770 m langt forløb. Ved forlægningen forlænges vandløbet med ca. 200 m på strækningen. Forlægningen startes i nuværende st. 978 m og afsluttes i nuværende ca. st. 1.550 m. Det nye vandløbstrace får både et forløb på nord- og sydsiden af den nuværende Ullerup Bæk. Den eksisterende rørbro i st. 918 m reableres, så den passer til den fremtidige vandløbsbund. Der er genetableres en bro (evt. spang) i st. 1.137 m, så færdsel med mindre køretøjer er muligt.

Den nye skikkelse etableres med vandløbsprofiler med udgangspunkt i en bundbredde på 0,7-0,8 m og et anlæg på 1:2. Vandløbsprofilerne på projektstrækningen etableres med en naturlig udformning, så de lige strækninger etableres med et trapezprofil, mens svingene etableres som et asymmetrisk svingprofil med et dybere parti i ydersiden af svinget med et stejlt skråningsanlæg på 1:1 eller stejlere. På indersiden af svinget etableres et fladere anlæg på ca. 1:4. Profilet vil således både have et dybere og lavere parti.

Det nuværende vandløbstrace opfyldes på hele den strækning, som afskæres ved forlægningen, svarende til ca. 560 m. Opfyldningen udføres til terrænniveau eller med en overhøjde på ca. 10 cm. Materialet til opfyldningen er fra det nye vandløbsprofil eller terrænskrab bl.a. fra oplagsbalk langs det nuværende vandløbstrace. Fredericia Kommune har vurderet, at der er meget værdifuld vegetation bl.a. nord for det eksisterende vandløbstrace, disse områder friholdes for terrænskrab, således skal terrænskrabet primært foretages fra sydsiden af eksisterende vandløb.

I den genslyngede strækning udlægges sten i størrelsen Ø 64 – 200 mm. Udlægningen foretages med udgangspunkt i 20 sten pr. 10 m vandløbsbunden og må ikke fremstå symmetrisk. Stenene skal som udgangspunkt placeres i strømmen således, at stenene har en effekt/påvirkning på vandbevægelsen. Mindre sten udlægges stedvist i mindre grupper af fx 5 stk.

Igenom den genslyngede strækning lægges enkelte hånd- og bundsten (50% af Ø64-120 mm og 50% af Ø120-200 mm) og der udlægges gydegrus i størrelsen nødde- og singels (75% af Ø16-32 mm og 25% af Ø32-64mm) eventuelt som gydebanke. Bunkerne etableres i varierende størrelser og udformninger, hvis etablering af gydebanke ikke er muligt. Stenbunkerne skal virke som habitatområder for smådyr, vandplanter m.v. og generelt øge den fysiske variation i vandløbene. Bunkerne etableres i varierende størrelser og udformninger. De skal etableres så de påvirker strømmingen, men de må ikke medføre stuvninger eller øget erosionsrisiko. Længden af en bunke skal som udgangspunkt svare til vandløbets bredde, svarende til ca. 0,7-0,8 m og med en højde på ca. 0,1-0,2 m over bunden.

På vandløbsstrækningen nedstrøms for st. 1.530 m (nedstrøms for forlægningen), hæves vandløbsbunden i det nuværende forløb med op til 0,75 m. Bundopbygning udføres for at skabe en glidende overgang fra det nye terrænnære forløb og tilbage i det eksisterende vandløb og bundniveau i st. 1.630 m. Opbygningen af bunden udføres ved udlægning af sten (50% af Ø64-120 mm og 50% af Ø120-200 mm) og afsluttes med et ca. 0,1 m tykt lag af sten (75% af Ø16-32 mm og 25% af Ø32-64mm) for at "fylde hullerne op" og skabe en mere jævn vandløbsbund. Opfyldningen må ikke ske som et jævnt lag men udføres gradvist og skal understøtte vandløbets naturlig udformning således der dannes fordybninger (høller) og variationer i strømningsmønstret. Der eksisterende sandfang st. 1.583 m - st. 1.596 m. bibeholdes og der fyldes ikke materiale i sandfanget.

Tilløb til Ullerup Bæk

Vandløbet forlænges med cirka 15 meter, så Tilløb fra Ullerup Bæk får udløb i det nye forløb af Ullerup Bæk. Bundbredden bliver 0,6 m og anlægget 1:3. Tiltaget er på bilag 4 angivet som omlægning af tilløb 1.

Tilløb fra syd

Der er et mindre tilløb fra syd til Ullerup Bæk, som forlænges til det nye vandløbstrace. Tiltaget er på bilag 4 angivet som omlægning af tilløb 2.

Omlægning af regnvandsledning

Der er udløb fra en regnvandsledning til Ullerup Bæk. Ledningen omlægges, så den del af ledningen får udløb på terræn. Tiltaget er på bilag 4 angivet som omlægning af tilløb 3.

I forbindelse med anlægsarbejderne kan det blive nødvendigt at lave mindre tilpasninger i forløbet for at undgå arbejder i værdifulde naturområder. Der kan foretages mindre justering under anlægsarbejdet, hvis det viser sig mere hensigtsmæssigt.

Fremtidige afstrømnings – og afvandingsmæssige forhold

En vandløbsrestaurering af vandløb skal vandløbsmyndigheden vurdere projektet i forhold til naturforhold, vandaflledning og miljømæssige forhold. Projektet skal sikre vandaflledningen og samtidig være i en miljømæssig tilstand, der skal leve op til krav fastsat i anden lovgivning.

Det er Fredericia Kommunes vurdering, at et mæandrerende forløb gennem engen, som ansøgt, vil genskabe en mere naturlig hydrologi i området, som vil gavne planter og dyr, således vil mose- og engarealerne langs vandløbet forøges, når det kommende vandløbstrace får en mere naturligt forløb gennem engen. Det betyder, at de vandløbsnære arealer bliver mere vandmættet, mens afdræningen af dyrkede arealer forringes ikke se bilag 1a-1b sammenholdt med bilag 4a-4b.

Når vandløbet bliver mere terrænnært, vil det skabe større variation langs vandløb, hvor der vil skabes bedre forhold for flora og fauna. Endvidere vil naturlig hydrologi i Ullerup Enge reducere udvaskning af næringsstoffer bl.a. kvælstof til vandmiljøet.

Afvandingsforholdene beskrives ved forskellen mellem terrænmodellen og det forventede grundvandsspejl. Afvandingskortene (bilag 4a + 4b) tager udgangspunkt den nuværende højdemodel (terrænforhold). Således beskriver bilag 4a et øjeblikbillede af Ullerup Bæk ved en sommermiddelafstrømning (5,4 l/s/km²) og grødevækst i vandløbet, mens bilag 4b et øjeblikbillede af Ullerup Bæk ved et vintermedianmaksimum (60 l/s/km²) og ingen grødevækst i vandløbet.

Ullerup Bæk er målsat i vandplanerne 2021-2027 til god økologisk tilstand, men miljøtilstanden i vandløbet er på nuværende tidspunkt vurderet til dårlig og ringe på strækningen. Det er kommunens vurdering, at en restaurering af Ullerup Bæk gennem Ullerup Enge ikke vil hindre muligheden for målopfyldelse i Ullerup Bæk.

Fremtidig natur- og miljømæssige forhold

Et mere terrænnært og genslynget vandløbstrace i Ullerup Bæk vil skabe mulighed for, at den fauna, der normalt er tilknyttet naturlige vandløb, kan etablere sig i vandløbet. Det er Fredericia Kommunes vurdering, at omlægningen af vandløbet til et nyt forløb vil have en positiv indvirkning på natur- og miljøforholdene i og omkring vandløbet. Desuden vil et mere terrænnært vandløb og vandmættet eng vil hindre udvaskning af bl.a. kvælstof.

Det vurderes, at projektet er foreneligt med vandløbslovens formålsparagraf, idet der med projektet tages behørigt hensyn til både vandaflledningsinteresser og miljøhensyn. Det er Fredericia Kommunes vurdering at projektet vil bidrage til at sikre målopfyldelse i Ullerup Bæk.

Naturbeskyttelseslovens § 3

De vandløbsnære arealer i projektområdet er omfattet af naturbeskyttelseslovens §3 (eng og mose) om beskyttet naturtyper. Ullerup Bæk er desuden omfattet af bestemmelserne i naturbeskyttelseslovens §3.

Der vil ikke blive foretaget terrænskrab, hvor Fredericia Kommune har vurderet, at der meget værdifuld vegetation.

Det er Fredericia Kommunes vurdering, at et mæanderende og mere terrænnære vandløbstrace vil bidrage til at øge naturtilstanden i både vandløbet og den omkringliggende eng og mose. Der vil derfor skabes større variation langs med vandløbet og mere naturlig hydrologi, hvor arealerne med sump og eng vil forøges på de vandløbsnære arealer. Det vil betyde, at der bliver mulighed for en større biodiversitet i området.

Idet der er tale om naturforbedrende tiltag, er det Fredericia Kommunes vurdering, at der er grundlag for at meddele dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til vandløbsrestaureringsprojektet i Ullerup Bæk som ansøgt.

Natura 2000 og Bilag IV-arter

Det fremgår af Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter⁵ (Bek. nr. 1098 af 21. august 2023), at der skal foretages en vurdering af, om et påtænkt projekt kan påvirke et Natura 2000-område væsentligt. Dette gælder også for projekter, der finder sted uden for Natura 2000-områder, men som kan have betydning ind i Natura 2000-området.

Røjle Klint og Kasmose Skov

Det nærmest beliggende habitatområde er Natura 2000-område nr. 111, Røjle Klint og Kasmose Skov. Det ligger i en afstand af mere end 6,3 km. Udpegningsgrundlaget for dette Natura 2000-område fremgår af nedenstående figur.

Udpegningsgrundlag for Habitatområde nr. 95		
Naturtyper:	Strandvold med enårige planter (1210)	Strandvold med flerårige planter (1220)
	Kystklint/klippe (1230)	Næringsrig sø (3150)
	Kalkoverdrev* (6210)	Surt overdrev* (6230)
	Kildevæld* (7220)	Rigkær (7230)
	Bøg på mor (9110)	Bøg på muld (9130)
	Bøg på kalk (9150)	Ege-blandskov (9160)
	Elle- og askeskov* (91E0)	
Arter:	Skæv vindelsnegl (1014)	Sumpvindelsnegl (1016)
	Stor vandsalamander (1166)	

Naturtyper og arter, der udgør det gældende udpegningsgrundlag for Natura 2000-området. Tal i parentes henviser til de talkoder, som benyttes for naturtyper og arter fra habitatdirektivets bilag 1 og 2. * angiver, at der er tale om en prioriteret naturtype. Udpegningsgrundlag for habitatområder er blevet revideret som beskrevet i basisanalysen.

Figurtekst: Udpegningsgrundlag fra Natura 2000-basisanalyse 2022-2027, Røjle Klint og Kasmose Skov, Natura 2000-område nr. 111, Habitatområde H95, Miljøstyrelsen

Idet det ansøgte vurderes ikke at have nogen negativ natur- eller miljømæssig påvirkning af nærområdet, vurderes det ansøgte heller ikke at have en negativ indflydelse på de arter og naturområder, der udgør udpegningsgrundlaget for det beskyttede Natura 2000-område.

EU har udpeget en gruppe dyre- og plantearter, der er særligt sårbare og truede. Arterne fremgår af Habitatdirektivets bilag IV, og de kaldes derfor i daglig tale for bilag IV-arter. En række dyr og planter, der er omfattet af habitatdirektivets bilag IV, kan have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på arealer omkring projektområdet.

Det er Fredericia Kommunes vurdering, at følgende arter potentielt kan forekomme indenfor eller i nærheden af projektområdet: odder, vandflagermus, brun flagermus, langøret flagermus, sydflagermus,

⁵ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 Bekendtgørelse om udpegning og administration af internationale beskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter

skimmelflaggermus, dværgflaggermus, pipistrel-flaggermus, troldflaggermus, damflaggermus, frynseflaggermus, markfirben, stor vandsalamander, spidssnudet frø, løvfrø og hasselmus.

Odderen lever i tilknytning til vådområder. Den findes i stillestående og rindende vand, både salt- og ferskvand. Odderen findes især ved søer og moser med store rørskovsområder. Den ansøgte vandløbsrestaurering vurderes at have en positiv effekt på odderen.

Flaggermus har egnede yngle- eller rastelokaliteter ved skove, særligt ældre træer, og der fourageres ofte ved læhegn, småskove, haver og bygninger, græsarealer, vandflader og vandløb. Vandløbsrestaureringen omfatter ikke fældning af gamle eller flaggermusegnede træer, og der vurderes derfor ikke at være risiko for negativ påvirkning af flaggermus.

Markfirben, der foretrækker solvendte sandede skråninger med lav vegetation, træffes på heder, klitter, overdrev og råstofgrave, vej- og jernbaneskråninger. Der er ikke sådanne sandede skråninger nær projektområdet, og det ansøgte vurderes ikke at have væsentlig indflydelse på opholdssteder, der måtte være i nærheden af projektområdet.

Stor vandsalamander holder til ved solbeskinnede, rene vandhuller med god plantevækst, helst i eller i nærheden af skov. Arten findes sjældent i vandhuller med fisk, som æder æg og unger og i vandløb. I vinterhalvåret overvintrer de frostfrie steder som f.eks. brønde, kældre mv. Det ansøgte vurderes ikke at have indflydelse på eventuelle vandhuller nær projektområdet.

Spidssnudet frø kan yngle i vidt forskellige vådområder fra små solbeskinnede og lavvandede vandhuller, langs bredden af søer til overskyggede ellesumpe. Frøerne bliver relativt tæt på deres ynglelokaliteter. Det ansøgte vurderes ikke at have indflydelse på eventuelle vandhuller nær projektområdet.

Løvfrøen yngler i vandhuller og vådområder. De bevæger sig langt fra ynglestedet, og kan kolonisere vandhuller flere kilometer fra eksisterende bestande. Udenfor yngletiden opholder de sig i levende hegn, krat og skovbryn. Det ansøgte vurderes ikke at have indflydelse på eventuelle vandhuller eller bevoksninger.

Hasselmus lever i blandingsskov eller levende hegn med en righed af frø- og frugtsættende træer. Reden bygges oppe i vegetationen, og vinteren tilbringes i dyb vintersøvn i en rede på jorden. Den bevæger sig kun få hundrede meter fra deres foretrukne levesteder, og er derfor afhængig af større, sammenhængende skovområder. Der fældes kun enkelte mindre træer i forbindelse med projektet, og det ansøgte vurderes derfor ikke at have negativ indflydelse på hasselmus.

På baggrund af ovenstående vurderes det ansøgte ikke at yde skadelig virkning på bestanden af Bilag IV-arter eller at beskadige eller ødelægge yngle- eller rasteområder for de nævnte arter.

Kommunen vurderer derfor samlet, at der ikke er sandsynlighed for, at det påtænkte indgreb vil påvirke Natura-2000 området og dets udpegningsgrundlag eller tilstedeværelse af eventuelle Bilag IV arter negativt.

Tilladelsen efter vandløbsloven og naturbeskyttelsesloven vil derfor ikke være i konflikt med bestemmelserne i Habitatdirektivet.

Okker

Hverken det eksisterende eller det nye forløb af Ullerup Bæk ligger indenfor et område, som er omfattet af okkerklasse I. Det er dog i øvrigt Fredericia Kommunes vurdering, at restaureringsprojektet ikke vil give anledning til en sænkning af grundvandsstanden i området, og dermed vil det heller ikke medføre en risiko for en øget udvaskning af okker.

Økonomi

Fredericia Kommune afholder alle udgifter til vandløbsrestaureringen, som er beskrevet i projektbeskrivelsen.

Tidsplan

Projektet forventes gennemført i løbet af efteråret 2025.

Ledningsejere

Det er ansøgeres ansvar at undersøge ledningsforløb i LER-registret og aftale eventuelle nødvendige omlægninger af ledningsforløb med de pågældende ledningsejere i det omfang, det måtte være relevant.

Tilladelsens gyldighed

Tilladelsen er gældende fra den dag, afgørelsen er modtaget, men den må ikke udnyttes, før klagefristen er udløbet. Hvis afgørelsen påklages, må tilladelsen ikke udnyttes, medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet opretholder tilladelsen.

Tilladelsen bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 3 år.

Lovgrundlag

Vandløbsloven

Regulering af et vandløb kræver godkendelse efter vandløbslovens § 37 samt § 22 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v.²

Naturbeskyttelsesloven

Tilladelsen gives efter § 65, stk. 3, i naturbeskyttelsesloven. Kommunalbestyrelsen kan i særlige tilfælde dispensere fra bestemmelserne. Regler for tilladelsens gyldighed fremgår af § 66, stk. 2, i naturbeskyttelsesloven. Regler for klager fremgår af kapitel 12 i naturbeskyttelsesloven.

Okkerloven⁶

Sagen er behandlet efter okkerloven⁵. Projektområdet ligger ikke indenfor områder omfattet af okkerklasse I-III. Desuden er det Fredericia Kommunes vurdering, at vandløbsrestaurering af Ullerup Bæk, hvor vandløbet bliver mere terrænnært og får et mere mænderende forløb ikke vil medføre en sænkning af grundvandet, og dermed heller ikke en risiko for en øget udvaskning af okker.

VVM -screening⁷

En vandløbsrestaurering er omfattet af VVM- screening (vurdering af virkninger på miljøet) jævnfør § 16 i lov om miljøvurderinger af planer og programmer og af konkrete projekter (bilag 2 punkt 10f). Ansøger har således ansøgt i henholdt til §19. Det indebærer, at projektet skal screenes for, om der skal udarbejdes en VVM-redegørelse i henhold til § 17 stk. 1 jf. § 21. Fredericia Kommune træffer separat afgørelse herom.

Anden lovgivning

Tilladelse efter vandløbsloven fritager ansøger ikke fra at skulle indhente tilladelse til forhold som reguleres

⁶ Lovbekendtgørelse nr. 1581 af 10. december 2015 Lov om okker.

⁷ Lovbekendtgørelse nr. 4 af 3. januar 2023 Bekendtgørelse af lov om miljøvurdering af planer og programmer og af konkrete projekter (VVM)

af anden lovgivning.

Høring

Restaurering af vandløbet har været i offentlig høring i perioden fra den 11. juli 2025 til den 5. september 2025 (8 uger) i henhold til § 24 i bekendtgørelse om vandløbsregulering og –restaurering m.v.

I samme periode er udkast til afgørelse om vandløbsrestaurering af Ullerup Bæk st. 845 m – st. 1630 m sendt i partshøring hos alle berørte lodsejere samt Fredericia Spildevand og Energi A/S.

Udkast til afgørelser er sendt til følgende lodsejere:

Ejerne af matr.nr. 5a Stovstrup, Fredericia Jorder

Ejerne af matr.nr. 5b Stovstrup, Fredericia Jorder

Ejer af matr.nr. 4a Stovstrup, Fredericia Jorder

Ejerne af matr.nr. 274b Fredericia Stadsjorder og matr.nr. 1cm Stovstrup, Fredericia Jorder

Der er indkommet følgende bemærkninger til udkast til afgørelsen om vandløbsrestaurering af Ullerup Bæk:

Den nuværende forløb af Ullerup Bæk har været uændret de sidste 75-100 år samt at vandløbet har fungeret uden problemer til glæde for områdets dyreliv. En ændring vil forringe muligheden for afgræsning af de vandløbsnære arealer.

Kommunen ønsker at hæve vandløbsbunden og genslynge Ullerup Bæk gennem engen for at opnå mere naturlig hydrologi, hvilket betyder, at de vandløbsnære arealer bliver mere vandmættet (bilag 1a + 1b sammenholdt med bilag 4a + 4b). Når vandløbet bliver mere terrænnært, vil det skabe større variation langs vandløb, hvor der vil skabes bedre forhold for flora og fauna. Endvidere vil naturlig hydrologi i Ullerup Enge reducere udvaskning af næringsstoffer bl.a. kvælstof til vandmiljøet. De dyrkede arealer vil stadig kunne afdrænes.

Vandspejlsberegningerne i Ullerup Bæk er udført ved brug af VASP (stationær modelberegning). Beregningerne af vandspejlsniveauerne i vandløbet foretages fra nedstrømsende, startende ved udløbet i havet (kote 0 m).

Afvandingsforholdene beskrives ved forskellen mellem terrænmodellen og det forventede grundvandsspejl.

Afvandingskortene (bilag 4a + 4b) tager udgangspunkt den nuværende højdemodel (terrænforhold). Der regnes på to afstrømninger: sommermiddel og vintermedianmaksimum (den døgnmiddel som forekommer hvert 2. år), og to forskellige Manningstal (et højt manningstal beskriver et vandløb med lidt grødevækst (lille modstand)). Således beskriver bilag 4a et øjebliksbillede af Ullerup Bæk ved en sommermiddelfastrømning (5,4 l/s/km²) og grødevækst i vandløbet (manningstal 8), mens bilag 4b et øjebliksbillede af Ullerup Bæk ved et vintermedianmaksimum (60 l/s/km²) og ingen grødevækst i vandløbet (manningstal 15).

Bilag 4a og 4b beskriver således øjebliksbilleder af hhv. afstrømning ved sommermiddel og vintermedianmaksimum. De største afstrømninger vil statistisk foregå i vinterhalvåret, hvor området ikke afgræsses.

Kommunen mangler kendskab til placering af drænudløb i Ullerup Bæk.

Drænudløbene langs med Ullerup Bæk skal have frit udløb, så afvanding stadig kan ske. Der er et af vilkårene i afgørelsen om vandløbsrestaurering.

Fjernelse af bro i st. 1.137 m

Der kan inden for projektets ramme etableres en bro i st. 1.137 m i stedet for den nuværende bro, som er delvist styret sammen. Broen kan evt. etableres som en spang.

Erstatningskrav

Der er i vandløbslovens bestemmelser mulighed for at få erstatning jf. § 37 stk. 4. Der kan gives afgrødeerstatning i forhold til statens takster.

Hævning af vandløbsbunden i Ullerup Bæk kun er beskrevet til at ske på to dalstrækninger, hvor vandløbet ikke forlægges og genslynges.

Det er korrekt, at Ullerup Bæk får et mere terrænnært forløb gennem engen på hele projektstrækningen. Der sker en bundhævning af to dalstrækninger i det nuværende trace, mens strækningen mellem st. 978 m til st. 1.548 m (regulativstationering) forlægges ud i engen og genslynges både nord og syd for den nuværende Ullerup Bæk (bilag 4). Det er kommunens vurdering, at et mere terrænnært og mæandrerende trace vil skabe større variation langs vandløbet og mere naturlig hydrologi i engen.

At der ikke er sammenhæng mellem områder med værdifuld natur (bilag 1) og hvor der udføres terrænskrab (bilag 4). Hvad menes med terrænskrab?

Terrænskrab foretages på arealerne markeret sort skravering (bilag 4), arealet ligger umiddelbart lige syd for arealer med værdifuld natur. Der sker ingen terrænskrab på sydsiden af Ullerup Bæk vest for Tilløb fra Ullerup Bæk.

På strækningen, hvor Ullerup Bæk forlægges, graves der et nyt vandløbsprofil gennem engen (bilag 4). Den opgravede jord fra det nye trace fyldes i det nuværende vandløbstrace. Opfyldningen af det nuværende trace af Ullerup Bæk udføres til terrænniveau eller en overhøjde på 10 cm som efterfølgende komprimeres. Der anvendes primært materiale fra det nye gravede trace, men det er vurderet, at mængden af materiale ikke er tilstrækkeligt til at opnå en fuld opfyldning af det eksisterende vandløbstrace, så derfor foretages terrænskrab langs vandløbet som vist på bilag 4. Terrænskrabet sker primært, hvor der ligger en forhøjning langs Ullerup Bæk af tidligere opgravet sediment. Terrænskrabets udbredelse vil løbende justeres og tilpasses, så de værdifulde naturområder (bilag 1) ikke skades, og der sikres tilstrækkeligt materiale til opfyldningen af det nuværende trace. Der vil ikke tilføres jord fra andre ejendomme. Stenmaterialet vil dog blive transporteret fra andet sted.

Forklaring af bilag 5 – længdeprofil fra vasp (beregningsprogram til vandspejlsberegninger).

Bilag 5 viser længdeprofil af Ullerup Bæk, hvor der ønskes genslyngning. Grunden til at terrænoverfalden ligger under vandløbsbunden både på den op- og nedstrøms side af genslyngningen skyldes, at terrænoverfalden er defineret ud fra den digitale højdemodel (maj 2025), så på strækningerne som ikke genslynges, vil højdemodellen vise vandspejlsverfalden eller vegetation på vandløbsbrinkerne i det nuværende vandløbstrace.

Begrundelse for hævnning af vandløbsbunden gennem projektområdet i forhold til vandløbslovens §1.

Kommunen ønsker at hæve vandløbsbunden og genslynge gennem engen for at opnå mere naturlig hydrologi, hvilket betyder, at de vandløbsnære arealer bliver mere vandmættet (bilag 1a + 1b sammenholdt med bilag 4a + 4b). Når vandløbet bliver mere terrænnært, vil det skabe større variation langs vandløb, hvor der vil skabes bedre forhold for flora og fauna. Endvidere vil naturlig hydrologi i Ullerup Enge reducere udvaskning af næringsstoffer bl.a. kvælstof til vandmiljøet. De dyrkede arealer vil stadig kunne afdrænes.

Vandspejlsberegninger i vandløb udføres ved brug af VASP (stationær modelberegning). Beregningerne af vandspejlsniveauerne i vandløbet foretages fra nedstrømsende, startende ved udløbet i havet (kote 0 m). Afvandingsforholdene beskrives ved forskellen mellem terrænmodellen og det forventede grundvandsspejl.

Afvandingskortene (bilag 4a + 4b) tager udgangspunkt den nuværende højdemodel (terrænforhold). Der regnes på to afstrømninger: sommermiddel og vintermedianmaksimum (den døgnmiddel som forekommer hvert andet år), og to forskellige Manningstal (et højt manningstal beskriver et vandløb med lidt grødevækst (lille modstand)). Således beskriver bilag 4a et øjebliksbillede af Ullerup Bæk ved en sommermiddel-afstrømning (5,4 l/s/km²) og grødevækst i vandløbet (manningtal 8), mens bilag 4b et øjebliksbillede af Ullerup Bæk ved et vintermedianmaksimum (60 l/s/km²) og ingen grødevækst i vandløbet (manningtal 15). Afstrømningstallene er fra målestationer i området, og skal ikke klimafremskrives jævnt før Miljø- og Fødeklagenævnets praksis (24/03101 af 20. december 2024).

Vandløbslovens formålsparagraf (§1) indeholder 2 hovedformål:

- Ved denne lov tilstræbes at sikre, at vandløbene kan benyttes til afledning af vand, navnlig overfladevand, spildevand og drænvand
- Fastsættelse og gennemførelse af foranstaltninger efter loven skal ske under hensyntagen til de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, som fastsættes i henhold til anden lovgivning.

Vandløbsloven foreskriver således en afvejning af interesser, hvor hensynet til vandaflædningsinteresserne og til de miljømæssige krav er ligestillede.

Vandløbslovens §1 betyder ikke, at der er et lovkrav om at vandløbene skal kunne aflede alle forekommende afstrømninger. Administrationen af vandløbsloven skal således ikke bare sikre, at foranstaltninger efter loven ikke strider mod de miljømæssige krav til vandløbskvaliteten, men søge at understøtte arbejde mod en opfyldelse af målsætningen for den enkelte vandløbsstrækning. Det er kommunens vurdering, at den ansøgte vandløbsrestaurering i Ullerup Bæk ikke vil hindre opfyldelse af miljømål i forhold til statens vandplaner, det vil understøtte muligheden for målopfylde.

Kommunen vurderer, at restaureringen ikke vil hindre målopfylde i Ullerup Bæk. DTU Aqua er enig i denne vurdering, men vurderer samtidig at det ikke kan forventes at restaureringen sikrer tilstrækkeligt grundlag for målopfylde for fisk. Mindre justeringer af projektet vil forbedre de fysiske forhold til for at sikre tilstrækkelige gydeforhold for ørred på strækningen med henblik på et bedre grundlag for at opnå målopfylde for fisk.

I forbindelse med vandløbsrestaurering vil der udlægges gydegrusblandinger (75% 16-32 mm og 25% 32-64mm) i hele vandløbsbredden som gydebanker med et fald på 5 – 6‰ samt udlægning af skjulesten. Gydebankerne placeres med 100-200 meters mellemrum.

På den nederste strækning, hvor der gennemføres bundhævning, laves der stensikring, som toppes med 10cm af en gydegrusblanding. Denne strækning etableres med et fald på 8,5 promille. Det anbefales, at dette fald fordeles over en lidt længere strækning samt at der toppes med +25 cm gydegrusblanding, så der kan etableres gydebanker på strækningen med ca. 5 promilles fald.

Der er ikke umiddelbart muligt at forlænge projektområdet nedstrøms, da der er et udløb fra et regnvandsbassin i st. 1.700 m fra syd. Desuden forløber Ullerup Bæk syd om et regnvandsbassin, hvor barrieren

mellem bassin og vandløb er lille. Hvis vandløbet hæves længere nedstrøms for projektområdet, vil det give problem med udløb fra regnvandsbassinet fra sydsiden. Endvidere risikerer man, at der sker erosion af barrieren mellem Ullerup Bæk og regnvandsbassinet nord for vandløbet.

Offentliggørelse

Tilladelsen annonceres på kommunens hjemmeside den 17. september 2025 og i Elbobladet efterfølgende.

Klagevejledning

Afgørelsen kan i medfør af vandløbslovens kapitel 16 eller naturbeskyttelsesloven af kapitel 12 påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber fire uger efter, at afgørelsen er meddelt. Er afgørelsen offentlig bekendtgjort, regnes klagefristen dog altid fra bekendtgørelsen. Hvis klagefristen udløber en lørdag eller en helligdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Du klager via klageportalen (www.naevneneshus.dk), som du finder via borger.dk eller virk.dk. Du logger på klageportalen med Mit-ID. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Fredericia Kommune via klageportalen. Når du klager, skal du betale et gebyr. Klagegebyret opkræves af Miljø- og fødevareklagenævnet. Klagegebyrets størrelse offentliggøres på Nævneshus hjemmeside: www.naevneneshus.dk

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen. [Se betingelserne for at blive fritaget.](#)

Klagen skal være indgivet via Klageportalen senest ved klagefristens udløb. Klagen skal indgives inden **den 15. oktober 2025 kl. 23:59.**

Hvis der klages rettidigt over en afgørelse, har klagen opsættende virkning, medmindre Miljø- og Fødevareklagenævnet bestemmer andet. Det betyder, at anlægsarbejder ikke må påbegyndes, før der foreligger en afgørelse fra Miljø- og Fødevareklagenævnet.

Spørgsmål

Hvis du har spørgsmål, er du velkommen til at kontakte mig på telefon 25 51 27 55 eller via e-mail: stine.paulsen@fredericia.dk.

Med venlig hilsen

Stine Ellen Paulsen
Vandløbs- og spildevandsmedarbejder

Vedlagt

Bilag 1 Eksisterende forhold
Bilag 1a Eksisterende forhold sommermiddelfastrømningen
Bilag 1b Eksisterende forhold vintermedianmaksimumafstrømningen

Bilag 4 Projekttiltag
Bilag 4a Projekttiltag – sommermiddelafstrømningen
Bilag 4b Projekttiltag – vintermedianmaksimumafstrømningen
Bilag 5 Længdeprofil Ullerup Bæk

Kopi af afgørelse er sendt til:

Alle berørte lodsejere

Fredericia Spildevand og Energi A/S, jt@frse.dk

Danmarks Sportsfiskerforbund, tha@sportsfiskerforbundet.dk; post@sportsfiskerforbundet.dk

Dansk Fritidsfiskerforbund, teamstr@gmail.com

Danmarks Naturfredningsforening, hovedforening, dnfredericia-sager@dn.dk

Danmarks Naturfredningsforening, lokal, fredericia@dn.dk

Friluftsrådet København, fr@friluftsradet.dk

Friluftsrådet, Fredericia, (trekantomraadet@friluftsradet.dk)

Vejlemuseerne, museerne@vejle.dk

Museerne i Fredericia, lars.mortensen@fredericia.dk

Kystdirektoratet, kdi@kyst.dk

Dansk Botanisk Forening, dbf.oestjylland@gmail.com

DOF hovedforening, natur@dof.dk

DOF lokal, fredericia@dof.dk

Fiskeridirektoratet, Fiskeriinspektorat Øst - Afdelingen i Kolding, inspektoratoest@fiskeristyrelsen.dk